

Problematika stanovení kalkulace vybraného výrobku firmy ABC, a. s.

Monika Truhlářová

Bakalářská práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Vyšší odborná škola ekonomická
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Monika TRUHLÁŘOVÁ**
Osobní číslo: **M080814**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Finanční řízení podniku**

Téma práce: **Problematika stanovení kalkulace vybraného výrobku firmy ABC, a. s.**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Prostudujte uvedenou literaturu.

II. Praktická část

- Charakterizujte firmu.
- Analyzujte stávající metodu kalkulace vybraného výrobku.
- Proveďte kalkulaci vybraného výrobku s využitím různých kalkulačních metod.
- Navrhněte a zdůvodněte nejvhodnější kalkulační metodu.

Závěr

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

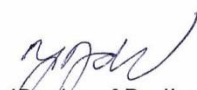
- [1] FIBÍROVÁ, J., ŠOLJAKOVÁ, L., WAGNER, J. Nákladové účetnictví. 3. vyd. Praha : Nakladatelství Oeconomica, 2005. 360 s. ISBN 80-245-0746-3.
- [2] HRADECKÝ, M., LANČA, J., ŠIŠKA, L. Manažerské účetnictví. 1. vyd. Praha : GRADA Publishing, 2008. 264 s. ISBN 978-80-247-2471-3.
- [3] KRÁL, B. Manažerské účetnictví. 2. vyd. Praha : Management Press, 2008. 622 s. ISBN 978-80-7261-141-6.
- [4] KRÁL, B., HOLÍNSKÁ, E., MISTERKOVÁ, J., POSPÍŠILOVÁ, M. Nákladové účetnictví. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. 315 s. ISBN 80-7079-058.
- [5] VALDER, A. Účetnictví pro podnikatele v zemědělství. 1. vyd. Praha : ASPI, 2008. 392 s. ISBN 978-80-7357-388-1.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martin Gabrhelík**
EXT.

Datum zadání bakalářské práce: **25. února 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **29. dubna 2011**

Ve Zlíně dne 25. března 2011

PaedDr. Josef Rydlo
zast. děkanka

Ing. Eva Heczková, Ph.D.
zast. ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí:
 - bez omezení;
 - pouze prezenčně v rámci Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se skládá z teoretické a praktické části a zabývá se problematikou stanovení kalkulace v zemědělském podniku ABC. V první teoretické části je práce zaměřena na vysvětlení pojmů manažerského účetnictví. Je zde podrobně popsána struktura nákladů. Na teoretické poznatky navazuje praktická část, kde je analyzována stávající metoda kalkulace vybraného výrobku a provedena kalkulace výrobku s využitím jiných kalkulačních metod. V závěru práce je doporučena nejvhodnější kalkulační metoda.

Klíčová slova: Kalkulace, techniky kalkulace, optimální kalkulační vzorec, náklady, zemědělství, nákladové účetnictví, dotace.

ABSTRACT

This bachelor thesis is composed of a theoretical part and a practical part and deals with determination of calculation in a farming enterprise ABC. The first theoretical part is focused on explanation of managerial accounting terms. Cost structure is described here in detail. Theoretical knowledge is followed by the practical part which analyzes the existing calculation method for a selected product and a product calculation using different calculation methods is performed here. The most suitable calculation method is recommended at the end of the thesis.

Keywords: Calculation, calculation techniques, optimum calculation procedure, costs, agriculture, cost accounting, subsidy.

Na tomto místě bych chtěla poděkovat Ing. Martinovi Gabrhelíkovi, který mě srdečně přijal a umožnil mi přístup k interním informacím a materiálům, za věcné připomínky, cenné rady a celkové vedení mé bakalářské práce. Zároveň děkuji účetní Libuši Dlabajové za poskytnutí konzultací o vedení účetnictví a chodu družstva a všem zaměstnancům. Mé poděkování patří také paní Ing. Evě Heczkové, Ph. D. za její vstřícnost a odborné vedení. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat mé rodině a všem blízkým za jejich podporu při mém studiu.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 CHARAKTERISTIKA POUŽÍVANÝCH POJMŮ	13
1.1 NÁKLADY	13
1.2 VÝNOSY	13
1.3 VÝKONY	13
1.4 KALKULACE	13
1.5 PŘEDMĚT KALKULACE	14
2 KALKULACE NÁKLADŮ	15
2.1 KALKULAČNÍ SYSTÉM.....	15
2.1.1 Předběžná kalkulace	15
2.1.2 Výsledná kalkulace.....	16
2.1.3 Kalkulace ceny	16
2.2 ČLENĚNÍ NÁKLADŮ.....	17
2.2.1 Druhové členění nákladů.....	17
2.2.2 Kalkulační členění nákladů	17
2.2.3 Účelové členění nákladů	17
2.2.4 Členění nákladů podle závislosti na objemu prováděných výkonů	18
2.2.5 Členění nákladů pro manažerské rozhodování.....	18
2.3 STRUKTURA KALKULACE A JEJÍ VZOREC	18
2.3.1 Přímé náklady.....	19
2.3.2 Nepřímé náklady	19
2.3.3 Alokace nákladů	19
2.3.4 Typový kalkulační vzorec	20
2.4 METODY KALKULACE.....	22
2.4.1 Metoda odečítací	22
2.4.2 Metoda rozčítací	22
2.4.3 Kombinace metody odečítací s rozčítací.....	23
2.4.4 Metoda dělením	23
2.4.5 Zakázková metoda.....	23
3 ČINITELE OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ VLASTNÍCH NÁKLADŮ	24
3.1 PŘÍRODNÍ ČINITELE	24
3.2 EKONOMICKÉ ČINITELE	24
3.3 SOCIÁLNĚ EKONOMICKÉ ČINITELE	24
4 PODPORY A DOTACE	25
II PRAKTICKÁ ČÁST	26
5 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI	27
5.1 OBOR PODNIKÁNÍ	27
5.2 HISTORIE SPOLEČNOSTI	27
5.3 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI.....	28
5.4 ZAMĚSTNANCI	29

5.5	VÝROBKY A SLUŽBY	30
6	ANALÝZA NÁKLADŮ	32
6.1	PŘÍMÉ NÁKLADY.....	33
6.1.1	Přímé mzdy.....	33
6.2	VNITROPODNIKOVÉ NÁKLADY.....	33
6.3	VÝROBNÍ REŽIE A SPRÁVNÍ REŽIE	34
7	ZPŮSOB STANOVENÍ KALKULACE V PODNIKU.....	35
7.1	ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA	35
7.2	ROSTLINNÁ VÝROBA	37
8	KALKULACE NÁKLADŮ POMOCÍ KALKULAČNÍHO VZORCE	38
8.1	ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA	38
8.1.1	Přímý materiál	39
8.1.2	Přímé mzdy.....	39
8.1.3	Ostatní přímé náklady a služby	40
8.1.4	Odpisy	41
8.1.5	Vnitropodnikové náklady	41
8.1.6	Výrobní režie	42
8.1.7	Správní režie.....	42
8.1.8	Celkové náklady na telata.....	43
8.1.9	Odečítací metoda kalkulace.....	44
8.2	ROSTLINNÁ VÝROBA	44
8.2.1	Přímý materiál	45
8.2.2	Přímé mzdy.....	45
8.2.3	Ostatní přímé náklady a služby	46
8.2.4	Vnitropodnikové náklady	46
8.2.5	Výrobní režie	47
8.2.6	Správní režie.....	47
8.2.7	Celkové náklady na ječmen.....	47
8.2.8	Odečítací metoda kalkulace.....	48
8.2.9	Rozčítací metoda kalkulace.....	48
9	DOTACE.....	49
9.1	ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA	49
9.2	ROSTLINNÁ VÝROBA	51
10	NÁVRHY A DOPORUČENÍ	53
	ZÁVĚR	54
	RESUMÉ	55
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	56
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	58
	SEZNAM OBRÁZKŮ	59
	SEZNAM TABULEK.....	60
	SEZNAM PŘÍLOH.....	61

ÚVOD

Hlavní podmínkou přežití podniku je jeho konkurenceschopnost, která souvisí především s jeho výkony, na jejichž odbytu je podnik nemálo závislý. Je jisté, že prodejnost výkonů podniku záleží na jejich užitné hodnotě a jí odpovídající ceně, kterou je zákazník ochoten za požadovaný výkon zaplatit. Nástrojem, který má důležitou úlohu pro stanovení nákladů a z nich vyplývající ceny výkonu, je kalkulace. Z toho pak vyplývá její zásadní význam pro řízení vývoje nákladů výkonů a tím i pro řízení podniku.

Cílem této práce je stanovení kalkulace jednoho výrobku živočišné výroby a jednoho výrobku rostlinné výroby v zemědělském podniku. Téma své bakalářské práce jsem si vybrala z oboru zemědělství, protože je mi toto téma velmi blízké a samotné zemědělství je velice zajímavé téma, neboť se s ním každý člověk setkává dennodenně.

Zemědělství patří do primárního sektoru. Pro lidstvo je velice důležité, protože potrava zaujímá první místo v žebříčku lidských potřeb. V oboru zemědělství dříve pracovalo více lidí, zaměstnání v tomto oboru bylo lukrativní, avšak díky dokonalejší technice a mechanizaci se počet lidí pracujících v oboru zemědělství stále snižuje. Přesto je na zemědělství nahlíženo jako na mimořádný a neméně důležitý obor národního hospodářství.

Práce je rozvržena do několika částí, respektive do dvou hlavních částí, a to do části teoretické a části praktické.

Teoretická část se zaměřuje na charakteristiku nejdůležitějších pojmů manažerského účetnictví, jako jsou náklady, výnosy, výkony, kalkulace, předmět kalkulace, kalkulační jednotice a kalkulační množství. V teoretické části je podrobně popsán kalkulační systém. Dále se tato práce zabývá členěním nákladů, kde jsem vybrala nejčastěji používané členění nákladů. V neposlední řadě je uvedena struktura kalkulace a její vzorec a popsány metody kalkulace, které jsou charakteristické pro zemědělské podniky. Teoretická část se zabývá i dotacemi a podporami. Poslední kapitola v teoretické části se věnuje činitelům ovlivňující úroveň vlastních nákladů, tj. přírodní, ekonomické a sociálně ekonomické.

V praktické části je na úvod charakterizována firma. Dále je analyzována stávající metoda kalkulace jednoho výrobku z živočišné výroby a jednoho z rostlinné výroby. Poté je provedena kalkulace s využitím jiných kalkulačních metod a zjištěné vlastní náklady na vybrané výrobky. V praktické části jsou uvedeny dotace, které zemědělský podnik využívá

a poté přepočteny vlastní náklady s přihlédnutím k výši dotací. V závěru praktické části je navrhnutá a zdůvodněná nejvhodnější kalkulační metoda.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA POUŽÍVANÝCH POJMŮ

1.1 Náklady

Náklady představují spotřebu práce a prostředků v peněžním vyjádření. Náklady jsou tedy určité vstupy do podniku, které podnik svými vnitřními mechanismy přetváří ve výstupy. Jedná se o výrobky podniku, prodané zboží a služby.

Od nákladu se musí nutně odlišovat výdaje, které představují úbytek peněžních prostředků a nemusí zároveň vyvolat náklad. [1]

1.2 Výnosy

Výnosy představují výkony účetní jednotky vyjádřené v peněžních jednotkách a to bez ohledu na to, zda došlo k jejich inkasu. Od výnosů je tedy důležité odlišovat příjmy. Příjmy představují přírůstek peněžních prostředků a nemusí zároveň vyvolat výnos.

1.3 Výkony

Výkony jsou výrobky, práce nebo služby vymezené množstvím nebo časem. Výkony se mohou rozdělit na odbytové a vnitropodnikové. Odbytové výkony jsou výkony pro externí zákazníky, vnitropodnikové výkony pro spotřebu uvnitř podniku. [2]

Při kalkulaci vlastních nákladů by se mělo co nejvíce nákladů přiřazovat přímo k jednotlivým kalkulovaným výkonům jako přímé náklady.

1.4 Kalkulace

Kalkulaci lze chápat ve třech základních významech

- jako činnost, která vede ke zjištění či stanovení nákladů, ceny, zisku, marže nebo jiné hodnotové veličiny na konkrétní výkon podniku, který je přesně druhově, objemově a jakostně vymezen
- jako výsledek činnosti
- jako vydělitelnou část informačního systému podniku, která je úzce spjatá zejména s nákladovým účetnictvím a systémem podnikových rozpočtů. Kalkulací se rozumí systém vzájemně skloubených propočtů, zpracovaných pro různé kalkulační jednotice a za různým účelem [3]

1.5 Předmět kalkulace

„Předmětem kalkulace obecně mohou být všechny druhy dílčích i finálních výkonů, které podnik vyrábí nebo provádí.“ [4, s. 122]

Předmět kalkulace je vymezen kalkulační jednoticí a kalkulovaným množstvím.

- **Kalkulační jednice**

Kalkulační jednice je konkrétní výkon vymezen měrnou jednotkou, na niž se pak zjišťují jednicové náklady. Kalkulační jednoticí může být jeden kus, jedna hodina, jeden kilogram nebo i jedna Kč výkonu, apod. [5]

- **Kalkulované množství**

Kalkulované množství zahrnuje celkový počet kalkulačních jednic, pro něž se stanovují nebo zjišťují celkové náklady. Kalkulované množství je podstatné zejména z hlediska určení průměrného podílu nepřímých, zejména fixních nákladů na kalkulační jednotici. Tyto náklady sice nesouvisí přímo úměrně s počtem provedených výkonů, je však nutné je uhradit v ceně těchto výkonů při jejich prodeji. [3]

2 KALKULACE NÁKLADŮ

„V nejobecnějším slova smyslu se kalkulací rozumí propočet nákladů, marže, zisku, ceny nebo jiné hodnotové veličiny na výrobek, práci nebo službu, na činnosti nebo operaci, kterou je třeba v souvislosti s jejich uskutečněním provést, na podnikovou investiční akci nebo na jinak naturálně vyjádřenou jednotku výkonu.“ [4, s. 120]

2.1 Kalkulační systém

Kalkulační systém se může definovat jako soubor kalkulací v podniku a vzájemných vazeb mezi nimi. Kalkulační systém je nejdůležitějším nástrojem nákladů na výkony; kalkulační systém musí přitom zabezpečit metodickou jednotu a vzájemnou návaznost kalkulací mezi sebou. [2]

Kalkulační systém zahrnuje různé druhy kalkulací. Počet druhů kalkulací sestavovaných a zahrnovaných do kalkulačního systému závisí na

- druhu podniku
- velikosti podniku
- nárocích na vypovídací schopnost kalkulací
- potřebě jejich využití v různých časových horizontech [2]

2.1.1 Předběžná kalkulace

Predběžná kalkulace se sestavuje před zahájením procesu tvorby konkrétního výkonu, který je předmětem kalkulace. Opakem je pak výsledná kalkulace. [4]

- **Operativní kalkulace**

Pomocí operativní kalkulace se vyjadřuje předem stanovené náklady, které odpovídají konkrétním konstrukčním a technologickým podmínkám činnosti. Představují výši nákladů dle konstrukční a technologické dokumentace, která se zpracovává v útvarech zodpovědných přípravu výroby. Tato kalkulace má podstatný význam při řízení hospodárnosti ve vynakládání nákladů útvarů výroby. Na základě operativní kalkulace se stanoví úkol v oblasti spotřeby jednicových nákladů a probíhá i kontrola hospodárnosti. Operativní kalkulace je sestavována v oblasti materiálových nákladů na základě norem spotřeby jednicového materiálu a jednotkové ceny materiálu. Obsah a struktura operativní kalkulace vyplývá z jejího využití přede-

vším jako nástroje řízení jednicových nákladů. Proto jsou položky jednicových nákladů pro její stanovení velmi důležité. [6]

- **Plánovaná kalkulace**

Plánovaná kalkulace je vhodným nástrojem řízení nákladů výkonů v opakované, stabilizované sériové i hromadné výrobě. Plánovaná kalkulace se sestavuje pro výkony, u nichž se ví, že jejich výroba nebo provádění se budou opakovat v průběhu delšího časového intervalu (alespoň v průběhu jednoho roku). [2]

- **Propočtová kalkulace**

Propočtová kalkulace je předběžný propočet nákladové náročnosti výkonu, jehož hlavním cílem je vytvářet podklady pro předběžné posouzení efektivnosti, resp. pro návrh ceny nově zaváděného nebo individuálně prováděného výkonu. V průmyslových odvětvích se sestavuje zpravidla současně s technickým upřesněním výrobku, ale ještě před jeho technickou přípravou. Tradičními cíli propočtové kalkulace je zejména vyjádřit nákladovou náročnost výkonu, která by odpovídala současným schopnostem podniku, a dát podklad pro zpracování cenové nabídky. V souvislosti s rostoucí konkurencí se však její role mění; jejím hlavním cílem je vyjádřit spíše cílové podmínky, kterých by měl být podnik schopen dosáhnout, pokud chce s výrobkem vstoupit na trh a být při jeho prodeji přiměřeně úspěšný. [4]

2.1.2 Výsledná kalkulace

Výsledná kalkulace je sestavována až po dohotovení příslušného výkonu a je kontrolním nástrojem všech druhů předběžných kalkulací. [2]

2.1.3 Kalkulace ceny

Kalkulace ceny je informačním nástroj pro stanovení cílové nebo směrné ceny finálního výkonu. Od kalkulace nákladů se liší především výchozím přístupem k její tvorbě. Kalkulace ceny zobrazuje toky zpětné návratnosti nákladů a zisku, které se uskuteční ve formě výnosů. Cenová kalkulace vychází z nákladů v jejich ekonomickém pojetí, obsahuje tedy také kalkulovaný zisk nebo jinou veličinu, která vyjadřuje požadovanou úroveň zhodnocení ekonomických zdrojů vložených do podnikání. [4]

2.2 Členění nákladů

2.2.1 Druhové členění nákladů

Druhové členění nákladů patří k základnímu třídění, kde členíme náklady na prvotní a druhotné.

- Prvotní náklady – vnikají na vstupu do výroby, činnosti (spotřeba materiálu, spotřeba a použití externích prací a služeb, mzdové a ostatní osobní náklady, odpisy a finanční náklady). Z dat o prvotních nákladech se získávají informace o proporcí, stabilitě a rovnováze mezi potřebami a zdroji a informace o vnějších podmínkách.
- Druhotné náklady – jsou interní náklady (spotřeba výrobků vlastní výroby, náklady z vnitropodnikového styku a režijní náklady). [5]

2.2.2 Kalkulační členění nákladů

Kalkulační členění nákladů informuje, za jakým výkonem byl náklad vynaložen.

Náklady se v kalkulacích zjišťují jako

- přímé náklady, které se zjišťují přímo na kalkulovaný výkon. Přímé náklady patří do nákladů jednicových, jsou vyvolány konkrétním druhem výkonu.
- nepřímé náklady, které se zjišťují ve výsledné a předběžné kalkulaci vlastních nákladů. Nepřímé náklady se přičítají nepřímo pomocí zvolených veličin. [6]

2.2.3 Účelové členění nákladů

Toto členění vyjadřuje vztah nákladů k výrobku nebo k místu vynaložení.

Účelově se náklady rozlišují

- náklady jednicové jsou částí technologických nákladů. Na základě rozpoznání příčinné souvislosti vzniku výkonu a jeho jednicových nákladů se může stanovit nákladový úkol jednicových nákladů pomocí norem spotřeby ekonomických zdrojů a ocenění této naturální spotřeby. [6]
- náklady režijní jsou náklady na řízení, odbyt, kontrolu jakosti, seřízení, manipulace, opravu, skladování, nájem, na správu apod., a nelze je přímo přeměřit k jednici produkce. Náklady režijní nerostou přímo úměrně. [5]

2.2.4 Členění nákladů podle závislosti na objemu prováděných výkonů

Rozeznávají se dvě skupiny nákladů vzhledem ke změně výkonů

- náklady variabilní, které se změnou výkonů mění
- náklady fixní, které se změnou výkonů nemění. Tyto náklady se vynakládají jednorázově bez ohledu na objem výroby. Jsou často spojovány se spotřebou technicky nedělitelných zdrojů. Vklady fixních nákladů se uskutečňují jednorázově bez ohledu na objem výroby a v krátkém čase zůstávají neměnné k celkovému objem výroby. [7]

2.2.5 Členění nákladů pro manažerské rozhodování

Manažerské pojetí náklady se chápe jako účelové vynaložení výrobních činitelů na určitou činnost či proces. Jeho výsledkem jsou ekonomicky užité výstupy. Při manažerském rozhodování se pracuje s oportunitními náklady a mezními náklady.

Oportunitní náklady nebo též implicitní náklady nejsou reálně vynaložené peníze, jde o fiktivní ocenění důsledku určitého rozhodnutí. Je to ušlý efekt z příležitosti, která mohla být realizována pro jiné využití disponibilních zdrojů.

Mezní náklady neboli marginální náklady představují přírůstek nákladů vyvolaný zvýšením o jednotku objemu produkce.

Dále se pracuje při manažerském rozhodování o budoucích aktivitách s relevantními a irelevantními náklady.

Relevantní náklady jsou budoucí peněžní toky vyvolané realizací určitého rozhodnutí, odrážejí podmínky uskutečnění určitého rozhodnutí a liší se podle alternativ, které přicházejí v úvahu.

Irelevantní náklady se nemění při uplatnění určitého rozhodnutí. [5]

2.3 Struktura kalkulace a její vzorec

„Kalkulace jako vyjádření nákladů na výkon má vžitou formu, v níž se prezentuje uživateli – kalkulační vzorec. Kalkulační vzorec se skládá z jednotlivých kalkulačních položek, seřazených v určitém sledu za sebou a obsahujících příslušné peněžní částky, vztahující se k danému výkonu. [2, s. 177]

2.3.1 Přímé náklady

Pro přímé náklady je charakteristické, že je lze zjistit a rozpočítat na kalkulační jednici. Do přímých nákladů patří přímý materiál, přímé mzdy a ostatní přímé náklady. [4]

Přímý materiál je základní materiál, který vstupuje přímo do výroby a lze jej rozpočítat na kalkulační jednici.

Do přímých mezd patří základní mzdy (úkolové, časové), příplatky a doplatky ke mzdě, prémie a odměny výrobních dělníků.

Mezi ostatní přímé náklady patří všechny ostatní náklady, které lze přímo zjistit na kalkulační jednici, např. technologické palivo, opravy a udržování apod.

2.3.2 Nepřímé náklady

Nepřímé náklady jsou náklady na výrobu, správu, zásobování, odbyty. Tyto náklady není možné stanovit na kalkulační jednici přímo, a proto se musí rozvrhnout na kalkulační jednici nepřímo. Nepřímé náklady jsou kalkulované na celkové množství výrobků.

Do výrobní režie patří náklady výrobního střediska (např. spotřeba energie, režijní materiál, režijní mzdy apod.).

Správní náklady jsou náklady, které souvisejí s řízením podniku (např. odpisy správních budov, platy řídicích pracovníků, apod.).

Zásobovací režie jsou náklady na skladování materiálu, mzdy skladníků apod.

Odbytové náklady jsou náklady na skladování, reklamu, prodej, apod. [2]

2.3.3 Alokace nákladů

Mezi největší problém kalkulací patří správné zjištění těch nákladů, které daný výkon skutečně vyvolal. Jde tedy o to, aby náklady byly přiřazeny jednotlivým výkonům spravedlivě, aby tedy některému výkonu nebylo přičteno, tedy zúčtováno a kalkulováno více nákladů, než skutečně vyvolal a jinému naopak méně. Jde tedy o tzv. problém alokace nákladů v kalkulaci. Tento problém vzniká především tam, kde je vyráběno více druhů výrobků. [8]

Jak přiřazovat náklady předmětu kalkulace lze rozlišit na tři různé principy přiřazování nákladů výkonům. Jako první se aplikuje princip příčinné souvislosti, pokud ho není

možné využít, použije se princip únosnosti. Princip průměrování by se měl uplatnit až v případě, kdy nelze využít princip příčinné souvislosti a princip únosnosti nákladů.

- a) princip příčinné souvislosti – každý výkon má být zatížen pouze takovými náklady, které příčinně vyvolal
- b) princip únosnosti nákladů – jakou výši nákladů může výrobek unést v prodejní ceně
- c) princip průměrování – jaké náklady v průměru připadají na určitý výrobek [7], [4]

„Způsob přiřazování nákladů výkonům nespočívá pouze v přiřazení společných nákladů skupiny výkonů či útvaru konkrétním výkonům. Ve složitěji strukturovaných podnicích je nutno řešit otázku alokace (přiřazování) nákladů i mezi útvary. Zejména mezi jednotlivými útvary hlavní, servisní činnosti a dále mezi útvary servisní a hlavní činnosti.“ [6, s. 169]

Jedna z cest, která zpřesňuje pohled na příčinu a ovlivnitelnost výrobních nákladů, vychází z analýzy tzv. alokačních fází. Alokační fáze se chápe dílčí část celkového procesu přiřazování nákladů finálním výkonům, jejímž cílem je vyjádřit míru příčinné souvislosti mezi náklady a finálním výkonem. [4]

Přiřazování nákladů se skládá ze tří alokačních fází. Cílem první fáze alokace nákladů je přiřazení přímých nákladů takovému objektu alokace, který příčinně vyvolal jejich vznik. Cílem další fáze je co nejpřesnější vyjádření vztahu mezi dílčími objekty alokace a objektem, který vyvolal jejich vznik. Cílem poslední fáze je co nejpřesnější vyjádření podílů nepřímých nákladů připadajících na druh vyráběného nebo prováděného výkonu. [7], [6]

2.3.4 Typový kalkulační vzorec

Kalkulace je tvořena z kalkulačních položek, která jsou uspořádána do kalkulačního vzorce.

Typový kalkulační vzorec je plně v pravomoci účetní jednotky.

1. Přímý materiál	
2. Přímé mzdy	
3. Ostatní přímé mzdy	
4. Výrobní (provozní) režie	
<hr/>	
Vlastní náklady výroby (provozu)	
5. Správní režie	
<hr/>	
Vlastní náklady výkonu	
6. Odbytové náklady	
<hr/>	
Úplné vlastní náklady výkonu	
7. Zisk (ztráta)	
<hr/>	
Cena výkonu (základní)	

[4]

Pro účelné řízení zemědělských podniků jsou kalkulace vlastních nákladů nezbytné. Kalkulační vzorec v zemědělských podnicích vychází z klasického typového kalkulačního vzorce. Základním význam kalkulačního vzorce spočívá v tom, že je informačním podkladem pro hodnocení úrovně jednotlivých nákladových položek u jednotlivých výrobků v zemědělství. Pro výsledné kalkulace vlastních nákladů je navrhnout jednotný kalkulační vzorec pro hlavní, pomocné i ostatní činnosti v zemědělství. [9]

Obecný kalkulační vzorec v zemědělství má tyto položky:

1. Nakoupený materiál (osiva, sadba, krmiva, steliva, hnojiva, chemické ochranné prostředky a ostatní materiál)
2. Výrobky vlastní výroby (osiva, krmiva, steliva, hnojiva a ostatní vlastní výrobky)
3. Ostatní přímé náklady a služby (prvotní náklady)
4. Mzdové a osobní náklady
5. Odpisy nehmotného a hmotného investičního majetku
6. Odpisy zvířat
7. Práce vlastních mechanizačních prostředků a opravy a udržování
8. Výrobní režie
9. Správní režie

[10]

2.4 Metody kalkulace

Zemědělská výroba může být výrobou sdruženou nebo nesdruženou. Výrobou sdruženou vzniká jedním výrobním procesem současně nebo postupně více různých výkonů. Nesdruženou výrobou vznikají jedním výrobním procesem výkony stejného druhu nebo jen jeden výkon. V zemědělství můžeme využívat různých kalkulačních metod, na jejich správnosti pak závisí výsledek kalkulace. Ve sdružené výrobě se používají tyto kalkulační metody: metoda odečítací (zůstatková), metoda rozčítací a kombinace metody odečítací a rozčítací. Kalkulační metody, které se používají ve výrobě nesdružené, jsou metoda rozčítací, metoda dělením a metoda zakázková. [9]

2.4.1 Metoda odečítací

Kalkulační metoda odečítací se používá ve výrobě sdružené, kde lze považovat jeden z výrobků za hlavní výrobek a ostatní výrobky pak musí být nutně výrobky vedlejšími. U této metody jsou předmětem kalkulace jen hlavní výrobky. Od celkových nákladů na sdružené výrobky se odečítají předem pevně stanovené náklady vedlejších výrobků, čímž se zjistí náklady na hlavní výrobek. Vedlejší výrobky se ocení prodejní cenou, která se sníží o zisk, který je součástí prodejní ceny, popř. o náklady, které jsou spojeny s úpravou nebo prodejem výrobků. Pokud neexistuje cena vedlejších výrobků, která by mohla být využita v kalkulaci, použije se pro výpočet ceny podobných substitučních výrobků nebo se vyjde z některých vlastností vedlejšího výrobku. [8]

2.4.2 Metoda rozčítací

U metody rozčítací se považují všechny výrobky za rovnocenné, nerozlišují se na hlavní a vedlejší jako u odečítací metody. Kalkulace vychází z podílů celkových nákladů propočtených na jednotlivé druhy výkonů podle různých rozmítacích základů, z nichž nejobvyklejší jsou

- a) poměrová čísla – stanoví se poměr mezi jednotlivými druhy výkonů podle množství a při kalkulaci se postupuje tak, že se všechny výrobky převedou na společného jmenovatele. Poté se celým přepočteným množstvím podělí celkové náklady sdruženého výkonu a získají se vlastní náklady na jednici základního výrobku.
- b) procentické podíly – rozvrhnou se vlastní náklady na sdružené výkony

- c) pomocná kalkulace jednice – ze společného jmenovatele pro rozdělení celkových nákladů se zvolí vhodná jednotka, která musí být v příčinné souvislosti s vynaloženými náklady. [11]

2.4.3 Kombinace metody odečítací s rozčítací

Kombinace metody odečítací s rozčítací spočívá v tom, že se ze sdružených výrobků podniku jeden nebo několik stanoví jako vedlejší výrobek a ostatní pak za výrobky hlavní. Další postup vyplývá z objasnění obou uvedených metod. [9]

2.4.4 Metoda dělením

Pro kalkulaci dělením je charakteristické, že se vyrábí nebo prodává jeden výrobek a veškeré náklady, které tento proces provázejí, jsou náklady přímými. Celkové náklady se rozpočítají na jednotlivý výrobek. Žádné jiné náklady zde neexistují. [11]

2.4.5 Zakázková metoda

Předmětem této kalkulace jsou jednotlivé výrobky nebo malé série výrobků. Význam této metody silně vzrostl, protože je potřeba zhotovit výrobek podle přání zákazníka. Zakázková metoda byla využívána v kusové nebo sériové výrobě tam, kde se vyrábí více druhů různých výrobků. Jednicové náklady jsou přiřazovány jednotlivým výkonům přímo a režijní náklady se přiřazují pomocí přírážek. Pro přesnost kalkulace je podstatné, aby co nejvíce nákladů bylo jednicových a aby byla zvolena správná rozvrhová základna. [7]

3 Činitele ovlivňující úroveň vlastních nákladů

Činitele ovlivňující úroveň vlastních nákladů v zemědělství závisí jak na zvláštních podmínkách zemědělské výroby, tak i na místních podmínkách přírodních a ekonomických.

Tito činitele se mohou v zemědělství rozdělit na

- přírodní
- ekonomické
- sociálně ekonomické

3.1 Přírodní činitele

Přírodní činitele ovlivňující úroveň vlastních nákladů v zemědělství, mají původ v místních přírodních podmínkách. Za místní přírodní podmínky se považují takové podmínky, jejichž působení nelze za současného stavu technicky vyloučit, ani podstatně omezit. Jde především o půdní poměry, podnebí (klimatické podmínky) a polohu pozemků, jež určují bonitu půdy. [9]

3.2 Ekonomické činitele

K ekonomickým činitelům patří např. úroveň hospodárnosti, úroveň produktivity práce, velikost podniku a jeho vnitřní organizace, metody kalkulace, ekonomická situace trhu a její vývoj, tempo růstu ekonomiky, inflační tendence. [9]

3.3 Sociálně ekonomické činitele

Sociálně ekonomické činitele souvisejí se sociálním a kulturním postavením zaměstnanců v zemědělství a s jejich sociálními a kulturními podmínkami.

K těmto činitelům patří

- kvalifikace zaměstnanců manuálních i řídicích
- průměrný věk
- bytové a kulturní podmínky [9]

4 PODPORY A DOTACE

Podpory a dotace v současném zemědělství významně ovlivňují ekonomiku a rentabilitu jednotlivých výkonů. Dotací se chápe finanční plnění většinou zprostředkovaně poskytnuté podle zvláštních právních předpisů ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, národního fondu, ze státních fondů, z rozpočtů územních samosprávných celků na stanovený účel. Dotací se rozumí také finanční plnění poskytnutá podnikům na stanovený účel ze zahraničí z prostředků EU nebo z veřejných rozpočtů cizího státu a granty poskytnuté podle zvláštního právního předpisu. Za dotací se rovněž považuje prominutí části poplatků, pokud to právní předpis umožňuje a příslušný orgán stanovil prominutou část poplatků za dotaci. [11]

Dotace se rozděluje na dotaci na pořízení dlouhodobého majetku, dotaci k úhradě nákladů.

- Dotace na pořízení dlouhodobého majetku – tato dotace snižuje vlastní náklady na pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku. Dotace se odečítá od pořizovací ceny. Odpisy se počítají se sníženou pořizovací cenou o dotaci.
- Dotace na úhradu náklady – jde o dotace na provozní účely. Těmito dotacemi je podnik podporován, aby zabezpečil činnost, kterou by za normálních tržních podmínek neprováděl. [12]

II PRAKTICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI

Společnost si nepřeje být jmenována, proto bude uváděn místo pravého jména podniku fiktivní název ABC. Firma ABC je akciová společnost. Její hlavní podnikatelská aktivita je zemědělská prvovýroba, a to rostlinná i živočišná. Základní jmění podniku je kryto 30 872 ks kmenových akcií ve jmenovité hodnotě Kč 1 000,-. Základní kapitál je tedy ve výši Kč 30 872 tis. a je stoprocentně splacený.

5.1 Obor podnikání

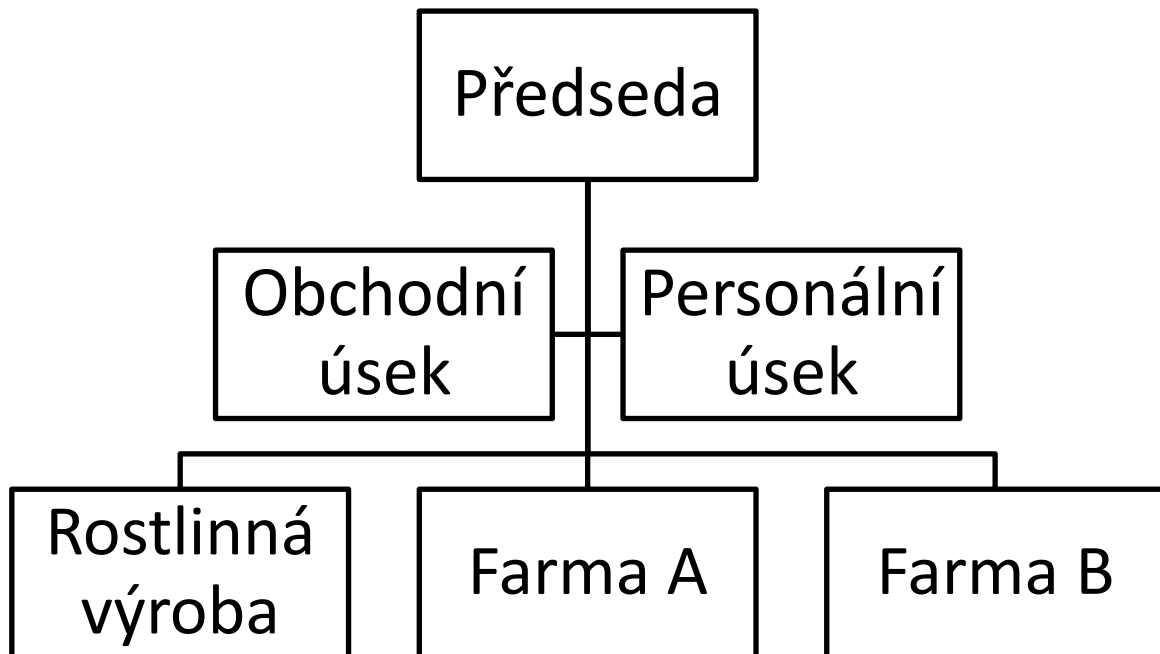
Předmětem činnosti je

- zemědělství, včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků za účelem zpracování nebo dalšího prodeje
- pronájem a půjčování věcí movitých
- zprostředkování obchodu
- zprostředkování služeb
- specializovaný maloobchod
- silniční motorová doprava nákladní
- kovářství
- zámečnictví
- opravy silničních vozidel
- velkoobchod
- správa a udržování nemovitostí

5.2 Historie společnosti

Společnost ABC, a. s. byla založena dne 4. 10. 1996 zápisem do obchodního rejstříku v Brně. Hospodaří na celkové výměře 1 352 ha zemědělské půdy. Orná půda z této plochy tvoří okolo 98 %, přibližně 13 ha tvoří louky, pastviny, zahrady a sady.

5.3 Organizační struktura společnosti

Obr. 1. Organizační struktura podniku [Zdroj: vlastní]

Společnost má tyto orgány

- valná hromada
- představenstvo
- dozorčí rada

Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada, která se skládá z akcionářů. Akcionář se zúčastňuje valné hromady osobně nebo může poskytnout jiné osobě plnou moc, která ale nesmí být členem představenstva nebo členem dozorčí rady. Valné hromady se zúčastňují i členové představenstva a členové dozorčí rady. Valná hromada se svolává alespoň jedenkrát za rok

Statutárním orgánem je představenstvo, které tvoří předseda představenstva, místopředseda představenstva a členové představenstva. Za společnost jedná statutární orgán, kterým je představenstvo a za představenstvo jedná buď předseda představenstva, místopředseda představenstva nebo dva členové představenstva. Představenstvo řídí společnost a jedná jejím jménem. Členy představenstva volí a odvolává valná hromada.

Dále má společnost dozorčí radu, která se skládá z předsedy dozorčí rady, místopředsedy dozorčí rady a členů dozorčí rady. Dozorčí rada je kontrolním orgánem společnosti. Dohlíží na práci představenstva.

Rostlinná výroba se zabývá pěstováním pšenice, ječmene, sóji, řepky, cukrovky, kukuřice a vojtěšky.

Živočišná výroba je rozdělena na dvě farmy. Farma A je umístěna v místě, kde se nachází sídlo podniku a farma B se nachází v blízké vesnici.

Farma A je zaměřena na chov telat do šesti měsíců, jalovic, jalovic březích a dojnic.

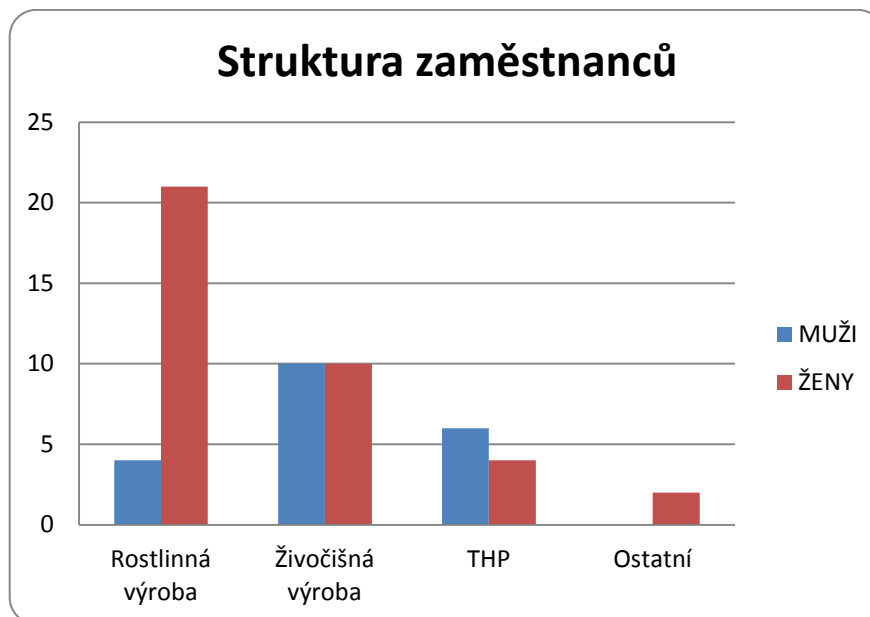
Ve farmě B se chovají býci, jalovice a jalovice březí. Býky podnik chová na maso.

5.4 Zaměstnanci

Počet zaměstnanců se v posledních letech ustálil na počtu, který v současné době odpovídá potřebám společnosti a nedochází k přezaměstnanosti. V podniku je zaměstnáno 57 pracovníků na plný pracovní úvazek a 3 osoby na částečný pracovní úvazek. S ohledem na vysoký podíl fyzické práce zde pracuje minimum osob se změněnou pracovní schopností. Průměrný věk pracovníků podniku je 47 let. V podniku pracuje velký počet pracovníků do 40let (22 %), dále lidé v plném produktivním věku a důchodci. V podniku pracují převážně osoby vyučené. V managementu podniku pracují tři osoby s vysokoškolským vzděláním.

Tab. 1. Struktura zaměstnanců [Zdroj: vlastní]

Úsek	Muži	Ženy	Celkem
Rostlinná výroba	4	21	25
Živočišná výroba	10	10	20
THP	6	4	10
Ostatní	0	2	2
Celkem	20	37	57

Obr. 2. Struktura zaměstnanců [Zdroj: vlastní]

V rostlinné výrobě pracují ošetřovatelé skotu a dojníc, pomocný zootechnik, traktoristi a ostatní dělníci rostlinné výroby.

V živočišné výrobě jsou zaměstnání traktoristi, opraváři v dílnách a ostatní dělníci živočišné výroby.

Mezi technickohospodářské pracovníky patří předseda, hlavní agronom, hlavní zootechnik, ekonom a účetní.

Vážní a hlídači patří mezi ostatní pracovníky.

5.5 Výrobky a služby

Jedná se o podnik se smíšenou strukturou výroby. Produkce živočišné výroby tvoří významnou část celkových tržeb podniku. Rostlinná výroba zabezpečuje především výrobu tržních plodin a částečně i potřeby ŽV krmnými plodinami.

Celková výměra obhospodařované zemědělské půdy podniku v roce 2010 činila 1 324,68 ha. Stupeň zornění je 98 %. Podíl obilovin z celkové výměry orné půdy činí 60 %, olejnin 8 % a cukrovky 6 %. Hlavními pěstovanými obilovinami jsou potravinářská pšenice a sladovnický ječmen.

Silné je také zastoupení pěstování vyloženě krmných plodin na 26 % obhospodařované půdy. Kukuřice je strategickou krmnou plodinou pro výrobu siláže a vlhkého kukuřičného

zrna k zajištění energie v celoroční směsné krmné dávce pro vysokoprodukční holštýnské dojnice.

Podnik v osevním postupu dodržuje optimální strukturu pěstovaných plodin a neriskuje přehnanou specializací hlavně ve vztahu ke každoročně se měnícím realizačním cenám. Struktura výroby odpovídá místním přírodním podmínkám.

Z hlediska živočišné výroby podnik zajišťuje výrobu mléka, hovězího masa. Hlavním produktem je zde tedy mléko, které tvoří asi 58 % tržeb podniku. Podnik dosahuje výborných výsledků v užitkovosti dojnic, což svědčí o oprávněné specializaci na toto odvětví.

Druhým produktem živočišné výroby je hovězí maso, které tvoří 5 % tržeb podniku.

6 ANALÝZA NÁKLADŮ

Náklady představují spotřebu práce a prostředků v peněžním vyjádření, můžeme je rozčlenit podle různých kritérií.

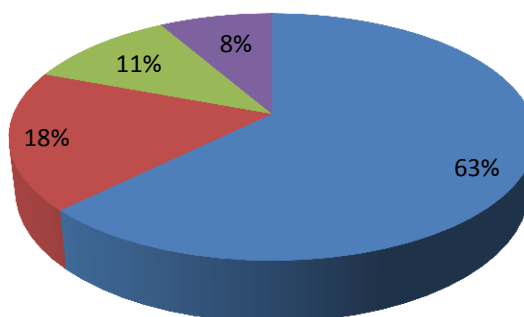
Pro členění podnikových nákladů jsem zvolila členění nákladů na přímé náklady, vnitropodnikové náklady, výrobní režii a správní režii. V celé praktické části jsem vycházela z období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010. Výrobní režie se sleduje v každém středisku zvlášť, protože každé středisko má své náklady, které podnik účtuje odděleně. Firma ABC se skládá ze tří středisek. Správní režie je vedena za celý podnik dohromady. Podle obrázku (Obr. 3) lze vidět, že přímé náklady představují více jak polovinu celkových nákladů.

Tab. 2. Celkové náklady [Zdroj: vlastní]

Položka	Náklad v Kč
Přímé náklady	43 979 156,82
Vnitropodnikové náklady	12 750 865,68
Výrobní režie	7 678 868,51
Správní režie	5 850 266,73
Celkem	70 259 157,74

Celkové náklady

■ Přímé náklady ■ Vnitropodnikové náklady ■ Výrobní režie ■ Správní režie

Obr. 3. Celkové náklady [Zdroj: vlastní]

6.1 Přímé náklady

Mezi přímé náklady se v každém středisku řadí mzdové náklady, pak určitě i spotřeba materiálu, ostatní přímé náklady apod. Každé středisko se liší různou spotřebou materiálu, v živočišné výrobě mezi spotřebu materiálu patří nakoupená osiva a sadba, vlastní osiva a sadba a průmyslová hnojiva, do rostlinné výroby naopak patří nakoupená krmiva a steliva, vlastní krmiva a steliva, hnojiva a prostředky na ochranu rostlin. Přímé náklady jsou rozděleny do tabulky (Tab. 3) mezi jednotlivá střediska.

Tab. 3. Přímé náklady [Zdroj: vlastní]

Položka	Náklad v Kč
Rostlinná výroba	20 234 279,63
Farma A	22 090 554,63
Farma B	1 654 322,56
Celkem	43 979 156,82

6.1.1 Přímé mzdy

Přímé mzdy má každé středisko. Do přímých mezd jsem zahrnula všechny osobní náklady, které v podniku vznikly, např. mzdové náklady, náhrady mezd, sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění apod. Přímé mzdy jsou rozděleny do tabulky (Tab. 4) mezi jednotlivá střediska.

Tab. 4. Přímé mzdy [Zdroj: vlastní]

Položka	Náklad v Kč
Rostlinná výroba	1 492 651,78
Farma A	5 454 270,22
Farma B	581 229,80
Celkem	7 528 151,80

6.2 Vnitropodnikové náklady

Vnitropodnikové náklady jsou druhotné náklady. Jde o výkony, které se uskutečňují mezi jednotlivými středisky, jde např. o náklady na nákladní dopravu, traktory, kombajny, těžký

mechanismus, opravy a udržování apod. Rozdělení vnitropodnikových nákladů mezi jednotlivá střediska je uvedeno v tabulce (Tab. 5).

Tab. 5. Vnitropodnikové náklady [Zdroj: vlastní]

Položka	Náklad v Kč
Rostlinná výroba	10 984 377,69
Farma A	1 748 781,48
Farma B	17 697,51
Celkem	12 750 856,68

6.3 Výrobní režie a správní režie

Nepřímé náklady jsou náklady, které nejsou nebo nemohou být jednoznačně spojené s konkrétním výkonem.

Mezi nepřímé náklady se řadí výrobní režie a správní režie. Každé středisko si vede zvlášť náklady na výrobní režii, rozdělení výrobní režie je uvedeno v tabulce (Tab. 6). Správní režie je účtována pro všechna střediska dohromady.

Tab. 6. Výrobní režie [Zdroj: vlastní]

Položka	Náklad v Kč
Rostlinná výroba	3 339 795,08
Farma A	3 603 630,05
Farma B	735 443,38
Celkem	7 678 868,51

7 ZPŮSOB STANOVENÍ KALKULACE V PODNIKU

Akciová společnost ABC požadovala navrhnout a vytvořit vhodnou kalkulační metodu pro jejich společnost. Společnost doposud používala ocenění stálými cenami od roku 1997, které jim bylo sestaveno firmou XYZ. Proto bylo jejím požadavkem navrhnout pro jejich potřeby novou kalkulační metodu.

7.1 Živočišná výroba

Mladá zvířata se odlišují od ostatních druhů zásob. Na jejich chov jsou vynakládány náklady. Protože zvířata rostou, tak jejich hodnota neustále stoupá, v každé věkové kategorii však mohou být předmětem prodeje. Teoreticky lze vázat tuto problematiku k nedokončené výrobě, avšak z praktických důvodů se v účetních předpisech k realizaci této úvahy nikdy nepřistoupilo.

Jako první jsou telata do 6 měsíců, poté se přeřazují podle pohlaví do příslušných skupin, a to do jalovic a do býků. Jalovice se dále přeřazují do březích jalovic a poté do dojnic.

Příchovky a přírůstky telat jsou od roku 1997 oceňovány stálými cenami podle plánovaných kalkulací, a to narozená telata 50 Kč/kg a přírůstek telat do 6 měsíců stáří 25 Kč/kg. Telata se po narození neváží, proto si firma stanovila, že tele od prvotelky má hmotnost 30 kg a tele od dojnice 35 kg. To znamená, že hodnota telete při narození od prvotelky je Kč 1 500,- a od dojnice Kč 1 750,-.

Přírůstky zvířat oceňuje podnik ve vnitropodnikových cenách pro 1 kg přírůstku hmotnosti jednotlivých skupin zvířat, vynásobenými skutečnými počty kg přírůstku hmotnosti. Skutečné přírůstky hmotnosti se počítají čtvrtletně. Každý měsíc se však odhaduje hmotnostní přírůstek a na konci čtvrtletí se takto vyúčtovaný přírůstek opraví na skutečný. Při zjišťování přírůstku hmotnosti musí podnik přihlížet ke všem změnám ve stavu zvířat během čtvrtletí.

Při výpočtu přírůstků za dané období postupují podle tohoto zjednodušeného vzorce:

stav podle posledního vážení

+ úbytek zvířat během období (prodej, úhyn, převod apod.)

- skutečný stav na počátku období

- příjem zvířat během období (příchovky)

= přírůstek hmotnosti za období

Tab. 7. Hmotnostní přírůstky podle čtvrtletí [Zdroj: vlastní]

Čtvrtletí	Stav vážení		Úbytek		Počáteční stav		Příjem		Přírůstek v kg
	ks	kg	ks	kg	ks	kg	ks	kg	
I.	315	43 350	108	29 605	296	39 690	127	4 315	28 950
II.	269	36 610	147	38 396	315	43 350	101	3 445	28 211
III.	277	37 745	137	29 029	269	36 610	145	4 970	25 194
IV.	280	36 000	126	27 588	277	37 745	129	4 415	21 428

Poté se hmotnostní přírůstek za dané období vydělí krmnými dny a zjistí se průměrný přírůstek v kg na 1 kus telete a 1 krmný den.

V prvním čtvrtletí bylo 29 078 krmných dnů, to znamená, že přírůstek na kus a den činil 0,99 kg, v druhém čtvrtletí bylo 29 388 krmných dnů, takže přírůstek byl 0,96 kg, ve třetím čtvrtletí bylo celkem 26 528 krmných dnů, přírůstek činil 0,95 kg a v posledním čtvrtletí bylo 24 957 krmných dnů, to znamená, že přírůstek byl 0,86 kg.

Tento průměrný přírůstek se potom vynásobí vnitropodnikovou cenou, tj. 25 Kč a získá tím hmotnostní přírůstek v Kč na jeden kus telete a 1 krmný den. Tím firma získá hmotnostní přírůstek telete za dané období. Protože ale váží jen jednou za tři měsíce, tak musí tento hmotnostní přírůstek opravit o zálohy. Pokud byly zálohy vyšší, tak sníží třetí měsíc hmotnostní přírůstek, pokud nižší, tak hmotnostní přírůstek zvýší, aby odpovídal skutečnosti.

Zálohy na hmotnostní přírůstek se počítají, neboť dělníci živočišné výroby, kteří se starají o telata, mají úkolovou mzdu podle hmotnostních přírůstků, proto je lepší vždy počítat s nižší zálohou, to znamená, že jde o zásadu opatrnosti, v tomto případě nenadhodnocovat aktiva.

Každý měsíc se tedy zvyšuje cena o hmotnostní přírůstek a zvyšuje se také množství v kg. Aby firma zjistila, jaká byla průměrná cena telete za rok 2010, musí vydělit celkovou cenu telat Kč 1 028 852,12 na konci roku a konečný stav telat v kg, tj. 36 000 kg. Průměrná cena telete za rok 2010 byla 28,5792 Kč/kg.

Průměrná cena se zjišťuje každý měsíc za účelem přeřazování telete do další kategorie a to buď do jalovic nebo do býků. Tele je přeřazováno v průměrné ceně. A poté se v dalších

kategoriích oceňuje opět podle hmotnostních přírůstků jen v jiných vnitropodnikových cenách, a to přírůstek jalovic 28 Kč/kg, přírůstek býků 26 Kč/kg.

Cenu 1 kg živého telete neurčuje společnost sama, ale především trh a konkurence. Na ceně se domlouvá individuálně s odběratelem. Nejčastěji se používá cena za zdravé tele 58 Kč/kg. Pokud tele není zdravé a musí se dát do jatek, tak cenu za toto tele navrhne klasifikátor na jatkách.

7.2 Rostlinná výroba

Obiloviny zemědělský podnik pěstuje jak kvůli zrna, tak kvůli slámě, která se lisuje do hranatých balíků a využívá se jako stelivo. Kalkulační jednicí je 1 t zrna a 1 t slámy. Podnik pěstoval ječmen na 144,35 ha. Výnos ječmene se zjistí vydělením celkové sklizně se sklizňovou plochou. Celkem podnik sklidil 508 tun ječmene. Jeho výnos činil 3,52 t/ha.

Ječmen je oceněn stálou cenou od vzniku akciové společnosti sestavenou na základě plánovaných kalkulací.

Do ceny vlastního výrobku jsou zahrnuty

- přímé náklady (osiva, hnojiva a chemikálie)
- přímé mzdy
- nakupované služby
- vlastní služby
- výrobní režie
- správní režie

Ječmen je tedy oceněn v hodnotě 2 300,- Kč/t a sláma je oceněna na 170,- Kč/t. Průměrná cena za tunu ječmene, který podnik prodává je Kč 3 303,-

8 KALKULACE NÁKLADŮ POMOCÍ KALKULAČNÍHO VZORCE

8.1 Živočišná výroba

Kalkulace vlastních nákladů v živočišné výrobě je složitější než ve výrobě rostlinné, neboť zvířata nelze uchovat v nezměněné podobě, jejich hodnota neustále roste, protože tím že rostou, se zvyšuje jejich hmotnost. Zvířata mohou být předmětem prodeje v každé fázi odchovu (tele, jalovice, býk, dojnice) na rozdíl od výrobků rostlinné výroby.

Firma sleduje přímé náklady odděleně podle kategorií zvířat. Pro co nejobektivnější výsledky kalkulací nákladů musí podnik veškeré přímo přiřaditelné náklady zahrnovat k jednotlivým kategoriím zvířat. Ostatní náklady, které nejdou přiřazovat přímo, se musí rozvrhnout mezi jednotlivé kategorie zvířat.

Pro stanovení kalkulace jsem vybrala zásobu v živočišné výrobě – telata do šesti měsíců.

Ke kalkulaci nákladů v živočišné výrobě jsem použila dvojstupňové kalkulace nákladů.

Jako první jsem kalkulovala náklady na telata, to znamená, že od celkových nákladů na chov telat jsem odečetla vedlejší výrobky. V případě telete jde o chlěvskou mrvu a močůvku. Jako kalkulační jednici pro tele jsem si vybrala 1 kg živé hmotnosti telete.

Ve druhém stupni se zjišťují náklady na 1 kg živé hmotnosti. Při kalkulaci nákladů na živou hmotnost jsem musela zohlednit pohyb telete mezi jednotlivými kategoriemi. Aby se zjistil náklad na 1 kg živé hmotnosti, bylo třeba zjistit celkovou živou hmotnost, do které se započítává

- hmotnost telat převedených do jiné kategorie: 117 839 kg
- hmotnost prodaných telat: 5 969 kg
- hmotnost telat v konečném stavu: 36 000 kg

Stejného výsledku se dosáhne, i když se sečte počáteční hmotnost k 1. 1. 2010, celkové přírůstky během roku a hmotnostní přírůstky za každý měsíc a nakonec se odečte hmotnost uhynulých zvířat. Tedy počáteční stav k 1. 1. 2010 byl 39 690 kg. Ve sledovaném roce bylo narozeno od prvotelky celkem 85 kusů telat a od dojnic 417 kusů, celkem byly tedy příchovky v celkové hmotnosti 17 145 kg, předpokládáme-li že tele od prvotelky váží 30 kg a od dojnice 35 kg. Hmotnostní přírůstky v roce 2010 činily u telat 103 783 kg. Od celkové hodnoty se odečte hmotnost uhynulých zvířat, tj. 810 kg. Celková živá hmotnost telat za rok 2010 byla 159 808 kg.

Je nutné podrobněji rozčlenit náklady, aby byly informačním podkladem pro hodnocení úrovně jednotlivých nákladových položek.

8.1.1 Přímý materiál

Do nakoupených krmiv a steliv podnik zahrnuje spotřebu krmiv a steliv, které nakoupil pro telata. Jde o prvotní přímý náklad, kde zařazení k jednotlivým výkonům nečiní žádné potíže.

U spotřeby vlastních krmiv a steliv vlastní výroby pro jednotlivé chovy v živočišné výrobě je třeba vycházet z vlastních nákladů výroby. Jde o přímý druhotný náklad.

V tabulce (Tab. 8) je rozdělení přímého materiálu, který připadá na telata.

Tab. 8. Přímý materiál [Zdroj: vlastní]

Položka	Náklad v Kč
Nakoupená krmiva a steliva	1 637 004,84
Vlastní osiva	194 110,00
Vlastní krmiva	1 815 761,28
Přímý materiál	3 646 876,12

8.1.2 Přímé mzdy

Do přímých mezd podnik zahrnuje veškeré základní mzdy, náhrady a ostatní mzdy, mzdové náklady, příspěvky na sociální a zdravotní pojištění a penzijní připojištění zaměstnanců.

Náhrada za dovolenou se zahrnuje přímo k jednotlivým sektorům živočišné výroby, pokud se jedná o stálé pracovníky těchto úseků. U ostatních zaměstnanců se náhrady za dovolenou zahrnují do výrobní režie.

Zákonné a sociální pojištění představuje 34 % z hrubých mezd.

Podrobné rozdělení přímých mezd je uvedeno v tabulce (Tab. 9).

Tab. 9. Přímé mzdy [Zdroj: vlastní]

Položka	Náklad v Kč
Základní mzdy	670 327,38
Pohyblivé mzdy	149 263,00
Náhrady a ostatní mzdy	107 194,55
Náhrady za nemoc	8 820,00
Zákonné SP a ZP	315 107,78
Penzijní připojištění	7 603,05
Přímé mzdy	1 258 315,76

8.1.3 Ostatní přímé náklady a služby

Pod položku ostatní přímé náklady a služby telat si podnik zahrnuje

- spotřebu desinfekčních prostředků
- spotřebu léků
- spotřebu drobného materiálu pro údržbu a čištění ustájovacích prostorů
- spotřebu ostatních neskladovatelných položek (voda, plyn)
- energie, spotřebu PHM
- opravy a udržování budov
- veterinární výkony
- asanace

V tabulce (Tab. 10) je podrobné rozdělení ostatních přímých nákladů a služeb, které přímo souvisejí s chovem telat. Nejvyšší položkou, která představuje více jak polovinu celkových ostatních přímých nákladů a služeb, je spotřeba léků a desinfekčních prostředků.

Tab. 10. Ostatní přímé náklady a služby [Zdroj: vlastní]

Položka	Náklad v Kč
Spotřeba náhradních dílů	11 345,07
Spotřeba léků, des. prostředků	171 539,30
Spotřeba ost. nak. mat.	38 775,18
Ost. spotřeba drobného zboží	290,80
Oprava	5 002,57
Pojistné	6 465,17
Pojistné zvířata	9 595,00
Pojistné stavby	3 708,00
Veterinární úkony	63 352,30
Ostatní služby ŽV	8 952,00
Asanace	5 840,00
Servisní prohlídka, revize	2 814,00
Deratizace, odvoz odpadu	5 760,00
Ostatní přímé náklady a služby	333 439,39

8.1.4 Odpisy

Do těchto odpisů patří odpisy teletníku, který užívají jen telata, takže se dají zjistit přímo na tuto kategorii. Odpis teletníku v roce 2010 činil Kč 480 606,-.

8.1.5 Vnitropodnikové náklady

Vnitropodnikové náklady v roce 2010 činily Kč 1 748 781,48. Rozvrhovou základnu pro výrobní režii jsem zvolila krmné dny. Ve farmě A se chovají telata, jalovice, jalovice vysokobřezí a dojnice. Krmné dny za telata v roce 2010 činily celkem 109 949. Jalovice měly 73 243 krmných dnů, jalovice vysokobřezí 14 562 krmných dnů a dojnice 177 390 krmných dnů. Celkem tedy na farmě A bylo 375 144 krmných dnů.

$$\frac{1\,748\,781,48}{375\,144} = 4,6616 \text{ Kč/KD}$$

Na jeden krmný den vychází Kč 4,6616 vnitropodnikových nákladů. Vynásobením krmných dnů telat s vnitropodnikovým nákladem na jeden krmný den se zjistí, že na telata připadají vnitropodnikové náklady v celkové výši Kč 512 538,29.

8.1.6 Výrobní režie

Ve firmě se rozděluje výrobní režie mezi jednotlivá odvětví, tj. výrobní režie živočišné výroby, výrobní režie farmy A a výrobní režie farmy B.

Stanovení správné rozvrhové základny je velice důležité, protože přímo ovlivňuje celkovou výši nepřímých nákladů. Proto by se měla věnovat vysoká pozornost výběru rozvrhové základny.

Jak jsem již uvedla na začátku praktické části v analýze nákladů, tak výrobní režie za farmu A činila v roce 2010 Kč 3 603 630,05.

Výrobní režii jsem vypočítala stejným způsobem jako vnitropodnikové náklady.

$$\frac{3\,603\,630,05}{375\,144} = 9,606 \text{ Kč/KD}$$

Na jeden krmný den připadá Kč 9,606 výrobní režie. Na telata připadá výrobní režie v celkové výši Kč 1 056 170,09.

8.1.7 Správní režie

Správní režie není rozdělena mezi jednotlivá střediska, je celopodniková, to znamená, že se musí rozvrhnout mezi jednotlivá střediska.

Správní režii jsem musela upravit o nekalkulovatelné náklady, tedy o náklady, které se nezahrnují do kalkulací výrobků a služeb, a to ani nepřímo. Jde například o tyto položky

- zůstatková cena vyřazeného dlouhodobého majetku
- prodaný materiál
- odpis nedobytné pohledávky
- manka a škody
- opravné položky
- tvorba rezerv
- mimořádné náklady
- pokuty a penále
- úroky

- daň z příjmů

Správní režie obsahovala nekalkulovatelné náklady v částce Kč 4 037 878,73. Upravená správní režie tedy činí Kč 1 812 388,-.

Správní režii jsem rozvrhla pomocí základny. Jako rozvrhovou základnu jsem zvolila přímé mzdy. Přímé mzdy za celý podnik činily v roce 2010 Kč 7 528 151,80, z toho rostlinná výroba měla přímé mzdy ve výši Kč 1 492 651,78, farma A Kč 5 454 270,22 a farma B Kč 581 229,80.

$$\frac{1\,812\,388}{7\,528\,151,80} \times 100 = 24,0748 \%$$

Správní režie farmy A činí 24,0748 % z přímých mezd, tj. Kč 1 313 104,65. Dále jsem postupovala jako u výrobní režie; celkové náklady správní režie farmy A jsem vydělila krmnými dny farmy A. Použila jsem tedy dvoustupňové rozvržení nepřímých nákladů u správní režie. V prvním stupni jsem rozpustila náklady mezi jednotlivá střediska v druhém stupni na krmné dny.

$$\frac{1\,313\,104,65}{375\,144} = 3,5003 \text{ Kč/KD}$$

Na jeden krmný den připadá Kč 3,5003 správní režie. Vynásobením krmných dnů telat s nákladem správní režie na jeden krmný den se zjistí, že na telata připadá správní režie v celkové výši Kč 384 854,48.

8.1.8 Celkové náklady na telata

Do nákladů na telata patří veškeré náklady spojené s jejich krmením a ošetřováním až do jejich převodu do další kategorie nebo do doby jejich realizace. Vedlejším výrobkem je chlévská mrva a močůvka. V tabulce (Tab. 11) jsou uvedeny celkové vlastní náklady na telata.

Tab. 11. Celkové náklady na telata [Zdroj: vlastní]

Položka	Náklad v Kč
Přímý materiál	3 646 876,12
Přímé mzdy	1 258 315,76
Ostatní přímé náklady a služby	333 439,39
Odpisy	480 606,00
Vnitropodnikové náklady	512 538,29
Výrobní režie	1 056 170,09
Správní režie	384 854,48
Celkové náklady	7 672 800,13

8.1.9 Odečítací metoda kalkulače

Statková hnojiva patří mezi důležité produkty živočišné výroby, které pak využívá podnik jako hnojiva v rostlinné výrobě. V případě, že jde o chlévskou mrvu s normálním obsahem všech látek, řádně uloženou a ošetřenou, lze doporučit firmě kalkulační cenu chlévské mrvy 250 Kč/t. Močůvka obsahuje minimální množství organických látek, proto lze firmě doporučit cenu 150 Kč/t. V roce 2010 bylo vyprodukováno 132,62 tun močůvky a 337,4 tun chlévské mrvy. Od celkových nákladů jsem odečetla močůvku a chlévskou mrvu v celkové hodnotě Kč 104 243,-. Upravené náklady na telata o tyto položky jsou ve výši Kč 7 568 557,13. Jak jsem již zjistila, tak celková živá hmotnost telat za rok 2010 činila 159 808 kg. Pro získání nákladů na 1 kalkulační jednici se vydělí celkové náklady s celkovou živou hmotností.

$$\frac{7\,568\,557,13}{159\,808} = 47,36 \text{ Kč/kg}$$

8.2 Rostlinná výroba

Podnik soustřeďuje svoje aktivity i na rostlinnou výrobu. Věnuje se pěstování obvyklých druhů zemědělských plodin. Převážnou část rostlinné výroby tvoří obiloviny.

Ječmen patří do obilovin, obiloviny se dělí na jarní a ozimé. Do nákladů na ječmen jarní firma obecně zahrnuje všechny náklady na pěstování od podmínky půdy a až po náklady na sklizeň a posklizňovou úpravu, včetně uložení plodiny do skladu.

Kalkulační jednicí ječmene jarního je 1 tuna. Hlavním výrobkem ječmene jarního je zrno a výrobkem vedlejším sláma. Formu ocenění pro slámu jsem zvolila ocenění na základě obsahu živin, tj. 300 Kč/t.

8.2.1 Přímý materiál

Do přímého materiálu na ječmen jarní podnik zahrnuje nakoupená osiva a sadbu, nakoupená a vlastní hnojiva a prostředky na ochranu rostlin. Nejvyšší položkou přímého materiálu jsou prostředky na ochranu rostlin, tvoří skoro polovinu těchto nákladů. Rozdělení přímého materiálu je znázorněno v tabulce (Tab. 12).

Tab. 12. Přímý materiál [Zdroj: vlastní]

Položka	Náklad v Kč
Nakoupená osiva a sadba	182 753,70
Nakoupená hnojiva	146 969,14
Vlastní hnojiva	31 721,45
Prostředky ochrany rostlin	319 366,77
Přímý materiál	680 811,06

8.2.2 Přímé mzdy

Do přímých mezd ječmene jarního patří skoro stejné položky jako u mzdových nákladů telat, jen tyto mzdové náklady budou přímo souviset s ječmenem jarním. V tabulce (Tab. 13) je uvedeno rozdělení přímých mezd, které souvisí s pěstováním ječmene.

Tab. 13. Přímé mzdy [Zdroj: vlastní]

Položka	Náklad v Kč
Základní mzdy	64 893,00
Pohyblivé mzdy	25 156,00
Náhrady a ostatní mzdy	2 911,00
Zákonné SP a ZP	31 606,39
Penzijní připojištění	1 520,08
Přímé mzdy	126 086,47

8.2.3 Ostatní přímé náklady a služby

Do těchto nákladů jsem zařadila všechny ostatní přímé náklady a služby. V tabulce (Tab. 14) je rozdělení ostatních přímých nákladů a služeb. Nejvyšší položkou jsou náklady na nájemné. Jde o značně vysokou částku se srovnáním s ostatními hodnotami.

Tab. 14. *Ostatní přímé náklady a služby [Zdroj: vlastní]*

Položka	Náklad v Kč
Spotřeba náhradních dílů	43 353,69
Nájemné	373 498,00
Pojistné	639,02
Pojistné plodiny	11 691,00
Sušení, čištění	39 620,00
Služby	6 060,00
Poplatky	5 106,00
Ostatní přímé náklady a služby	479 967,71

8.2.4 Vnitropodnikové náklady

Do těchto nákladů patří práce traktorů, kombajnů, těžkých mechanismů, nákladní autodopravy apod. Celkové náklady byly ve výši Kč 10 984 377,69. Tyto náklady byly účtovány pro všechny výrobky rostlinné výroby dohromady. Je nutné je tedy rozvrhnout. Jako rozvrhovou základnu jsem zvolila celkovou sklizňovou plochu. Celková sklizňová plocha činila v roce 2010 1 324,68 ha, z toho sklizňová plocha vojtěšky byla 202,69 ha, cukrovky 46 ha, kukuřice 284,83 ha, ječmene 144,35 ha, pšenice jarní 43,2 ha, pšenice ozimé 399,49, sóji 15 ha a řepky 189,12 ha.

$$\frac{10\,984\,377,69}{1\,324,68} = 8\,292,099 \text{ Kč/ha}$$

Práce vlastních mechanizačních prostředků na ječmen připadá v peněžním vyjádření na Kč 1 196 964,49.

8.2.5 Výrobní režie

Výrobní režie za rok 2010 v rostlinné výrobě činila Kč 3 339 795,08. Jako rozvrhovou základnu pro rozpočet režijních nákladů jsem zvolila přímé mzdy. Přímé mzdy rostlinné výroby činily Kč 1 492 651,78.

$$\frac{3\,339\,795,08}{1\,492\,651,78} \times 100 = 223,7491 \%$$

Procento režijní přírážky pro výrobní režii rostlinné výroby je 248,1210 %. Výrobní režie ječmenu je Kč 282 117,34.

8.2.6 Správní režie

Pro stanovení výše správní režie na ječmen jarní jsem vycházela z předchozích výpočtů, kde jsem již vypočítala procento režijní přírážky na správní režii, tj. 24,0748 %. Celková správní režie za rostlinnou výrobu tedy činí 24,0748 % z přímých mezd Kč 126 086,47, tj. Kč 30 355,07.

8.2.7 Celkové náklady na ječmen

Tab. 15. Celkové náklady na ječmen [Zdroj: vlastní]

Položka	Náklad v Kč
Přímý materiál	680 811,06
Přímé mzdy	126 086,47
Ostatní přímé náklady a služby	479 967,71
Vnitropodnikové náklady	1 196 964,49
Výrobní režie	282 117,34
Správní režie	30 355,07
Celkové náklady	2 796 302,14

Celkové náklady na ječmen jsou uvedeny v tabulce (Tab. 15).

Náklady na 1 ha ječmene jarního jsem zjistila metodou dělením celkových nákladů a sklizňové plochy, tj. celkové náklady činí Kč 2 796 302,14 a sklizňová plocha byla 144,35 ha, takže náklad na jeden hektar je Kč 19 371,68.

Při kalkulaci vlastních nákladů jsem použila dva přístupy, a to odečítací kalkulační metodu a rozčítací kalkulační metodu. Pro oba způsoby kalkulační metody jsem musela zjistit kolik tun zrna a kolik tun slámy připadalo na celkovou úrodu ječmene jarního.

Celkově bylo sklizeno za rok 2010 508 tun zrna a 282 tun slámy.

8.2.8 Odečítací metoda kalkulace

Vlastní náklady na 1 ha sklizňové plochy = 19 371,68 Kč

Sklizeň zrna 3,5192 t/ha

Sklizeň slámy 1,9536 t/ha

První jsem musela ocenit vedlejší výrobek, to znamená, že ocenění slámy na základě obsahu živin je 300 Kč/t. Hodnota vedlejšího výrobku je Kč 586,08.

Od vlastních nákladů na 1 ha jsem odečetla náklady vedlejšího výrobku a získala jsem náklady zrna na 1 ha, tj. 18 785,60 Kč za zrno.

Abych získala náklady na 1 tunu ječmene, tak jsem vydělila náklady zrna na 1 ha sklizni zrna v t, tj. 5 338,03 Kč/t zrna.

8.2.9 Rozčítací metoda kalkulace

Rozčítací základnou jsou koeficienty stanovené na základě poměru krmné hodnoty zrna a slámy, tj. u jarních obilovin:

- zrno 85 % nákladů
- sláma 15 % nákladů

Vlastní náklady na 1 ha se rozpočítají podle procent. Vlastní náklady na 1 ha sklizňové plochy činily Kč 19 371,68, tzn. že, náklady na 1 ha zrna byly Kč 16 465,93 a náklady na 1 ha slámy Kč 2 905,75. Dále jsem musela tyto náklady rozpočítat na 1 tunu.

Vlastní náklady zrna dosahovaly částky 4 678,88 Kč/t a sláma byla oceněna na 1 487,38 Kč/t.

9 DOTACE

Dotace má v zemědělství nezanedbatelnou roli. Účetní jednotky v zemědělství jsou na tomto druhu příjmu do jisté míry závislé. Pro poskytnutí dotací je důležité, aby účetní jednotka splnila stanovené podmínky. Pokud by stanovené podmínky porušila, musela by finanční prostředky včetně penále vrátit. Firma čerpá dotace na úhradu provozních nákladů na telata. Tento druh dotace bývá poskytován zejména na podporu těch činností, které by podnik za normálních podmínek neprováděl. Dotace jsou účtovány do výnosů.

9.1 Živočišná výroba

Zemědělský podnik využívá kromě jiných čtyři druhy dotace na chov telat, a to dotaci Top-up, Národní ozdravovací program od infekční rinotracheitidy skotu, Nákazový fond a Podporu pojištění zvířat.

- **Top-Up – Platba na chov**

Žadatel o tuto dotaci musí být fyzická nebo právnická osoba, která chová přežvýkavce v množství nejméně dvou velkých dobytčích jednotek. Platba na chov přežvýkavců se uděluje na celkový počet velkých dobytčích jednotek. Počet velkých dobytčích jednotek se počítal podle stavu k 31. 3. 2007, podnik měl k tomuto datu 292 kusů telat. Podle tabulky se tento stav přepočítává pomocí koeficientů. Telata měla koeficient 0,2, to znamená, že k 31. 3. 2007 měl zemědělský podnik 58 kusů velkých dobytčích jednotek v podobě telat. Za každou velkou dobytčí jednotku se získává dotace Kč 1 310,10. V roce 2010 byla firmě přiznána dotace ve výši Kč 75 985,80 za telata.

- **Národní ozdravovací program od infekční rinotracheitidy skotu**

Účel tohoto programu je podpora vybraných činností souvisejících s plněním „Národního ozdravovacího programu od infekční rinotracheitidy skotu“

Předmětem dotace je podpora chovatelům na částečnou úhradu nákladů spojených s odběrem krve a laboratorním vyšetřením. Pro každý kus zařazený do ozdravování platí toto: jedenkrát odběr krve na vyšetření v prvním roce a dvakrát v závěrečném roce ozdravování. Dále chovatelé podporují tím, že jim poskytnou dotaci na částečnou úhradu nákladů spojených s pořízením markerové vakcíny proti IBR skotu a její aplikaci.

Podnik získal v roce 2010 částku Kč 21 480,- za 537 dávek pro telata.

- **Nákazový fond**

Firma z tohoto fondu získává peněžní prostředky na částečnou úhradu nákladů spojených s neškodným odstraňováním kadavérů. Jde o udržení příznivé nákazové situace v chovech hospodářských zvířat a minimalizace šíření nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka.

Kadavérem se chápe celá těla uhynulých, nedonošených, mrtvě narozených nebo utracených zvířat.

O tuto dotaci může zažádat chovatel hospodářských zvířat, který podniká v zemědělské výrobě a který zajistí neškodné odstranění kadavérů hospodářských zvířat.

Dotace se neposkytuje na likvidaci kadavérů, jejichž neškodné odstranění bylo nařízeno mimořádných veterinárním opatřením. Dotace nebude poskytnuta ani žadatelům, kteří porušili zákon na ochranu zvířat proti týrání, a toto porušení mělo za následek úhyn zvířete.

V roce 2010 dostala firma za telata sumu Kč 902,-, tj. za každý kg, které šlo, do kafilerky obdržela firma Kč 1,10.

- **Podpora chovateli na úhradu nákladů spojených s pojištěním hospodářských zvířat**

Podpora se poskytuje chovateli hospodářských zvířat, který na své jméno sjednal smluvní pojištění hospodářských zvířat pro případ nákaz a dalších hromadných onemocnění a zaplatil pojistné ve výši minimálně Kč 1 000,- za příslušný rok. Uvedeným pojištěním se rozumí pojištění pro případ

- živelných škod
- nebezpečných nákaz

Výše podpory může být až 50 % prokázaných uhrazených nákladů na pojištění hospodářských zvířat.

Firma za rok 2010 uhradila náklady na pojištění telat v celkové výši Kč 9 595,-, podpora na toto pojištění ji byla uznána v celkové částce Kč 4 637,30.

Celkově získala firma na dotacích za rok 2010 na telata Kč 103 005,10, tj. 0,64 Kč/kg živé hmotnosti telete.

Vlastní náklady na jeden kilogram živé hmotnosti telete snížený o dotaci činí 46,72 Kč/kg.

9.2 Rostlinná výroba

Firma využívá dotace na ječmen, a to dotaci na zemědělskou půdu, dotaci na platbu plodin a dotaci na podporu pojištění.

- **SAPS – Jednotná platba na plochu**

Základní podmínkou pro poskytnutí podpory je minimální výměra, která činí v součtu všech půdních bloků v Jednotné žádosti nejméně 1 ha zemědělské půdy.

Výše podpory se spočítá vynásobením základní sazby na 1 ha v Kč a zjištěnou plochou zemědělské půdy v ha. Zjištěná plocha je plocha, u které byly splněny všechny podmínky stanovené v pravidlech pro poskytnutí podpory.

Společnost celkem získala na této dotaci na ječmen Kč 616 757,-. Jedná se o nejvyšší položku v dotacích, které podnik dostává na ječmen.

- **Top-Up – Platba na zemědělskou půdu**

Žadatelem je fyzická nebo právnická osoba, která hospodaří na zemědělské ploše o výměře nejméně 1 ha a zemědělská půda musí vedena v registru půdy LPIS jako způsobilá, tj. je v dobrém stavu.

Pokud podnik nespĺňuje podmínky dotace SAPS, nemá nárok ani na dotaci Top-Up.

Celková hodnota této dotace na ječmen činila Kč 78 318,90.

- **Podpora pěstiteli na úhradu nákladů spojených s pojištěním plodin**

Podpora je určena pěstiteli, který splňuje všechny podmínky pro poskytnutí finanční podpory pojištění a který na své jméno sjednal smluvní pojištění plodin a uhradil pojistné ve výši minimálně Kč 1 000,- za příslušný rok.

Uvedeným pojištěním se rozumí pojištění výrobků rostlinné výroby zejména pro případ

- krupobití

- požáru
- vichřice
- povodně nebo záplavy
- sesuvu půdy
- vyzimování
- vymrznutí
- jarního mrazu nebo mrazu

Výše podpory může být až do 50 % prokázaných uhrazených nákladů na pojištění ječmene pro příslušný rok.

Výše pojištění ječmene činila pro rok 2010 Kč 11 691,-. Podpora na toto pojištění byla uznána v celkové částce Kč 5 845,50, tj. 50 % prokázaných nákladů na pojištění ječmene.

Celkově za rok 2010 získala firma na dotacích za ječmen Kč 700 921,40. Na jednu tunu zrna připadá Kč 1 379,77 dotace. Vlastní náklady pomocí metody odečítací snížený o dotaci činí Kč 3 958,26 a pomocí metody rozčítací Kč 3 299,11.

10 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

V předcházejících kapitolách této práce jsem se pokusila navrhnout optimální kalkulační vzorec a kalkulační metodu, která by vyhovovala zemědělskému podniku ABC.

Firma ABC již od roku 1997 zásoby oceňuje stálými cenami. Veškeré náklady na chov dobytka i na pěstování rostlin se stále zvyšují. Firmě proto doporučuji přepočítat všechny zásoby pomocí metod, které jsem uvedla v praktické části.

V živočišné výrobě u telat jsem provedla kalkulaci pomocí metody odečítací, tzn., že od celkových nákladů na telata jsem odečetla močůvku a chlěvskou mrvu a zjistila hodnotu jednoho kilogramu živé hmotnosti telete. Odečítací metoda jde uplatnit u všech kategorií zvířat kromě vysokobřezích jalovic, kde se může použít například metoda rozčítací. Doporučila bych přepočítat náklady podle kalkulačního vzorce pro živočišnou výrobu, který jsem uvedla v praktické části a pomocí metody odečítací zjistit náklady na jeden kilogram živé hmotnosti zvířete.

V rostlinné výrobě u ječmene bych doporučila používat kalkulační metodu rozčítací, neboť u této jarní obiloviny nelze jednoznačně považovat zrno za hlavní výrobek a slámu za výrobek vedlejší. Sláma není pro zemědělský podnik výrobkem druhořadým, protože steli-
vová sláma je důležitým stelivem pro hospodářská zvířata a krmná sláma je pro ně doplňkovou stravou. Doporučení pro firmu je, že by měla přepočítat náklady podle kalkulačního vzorce pro rostlinnou výrobu a pomocí metody rozčítací zjistit náklady na jednu tunu obiloviny. Tento postup lze použít u všech obilovin.

Zemědělský podnik využívá veškeré dotace jak v živočišné tak v rostlinné výrobě, na které má nárok. Zemědělství by bez dotací nemohlo existovat, neboť by bylo ve velké ztrátě. Dotace jsou v takové výši, že podnik dosahuje minimálního zisku. Zemědělský podnik by se měl spíše věnovat živočišné výrobě, neboť tam dosahuje zisky i bez dotací.

Věřím, že tato práce splnila svůj stanovený cíl a splňuje všechny požadovaná kritéria, které zemědělský podnik určil.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se zabývala problematikou stanovení kalkulace vybraného výrobku firmy ABC.

V prvních kapitolách této práce jsou vysvětleny základní pojmy nákladového účetnictví jako kalkulace, předmět kalkulace, kalkulační jednice. Poté jsou popsány různá členění nákladů a kalkulační systém. Na závěr teoretické části jsem vysvětlila, co jsou to dotace.

Praktická část je věnována charakteristice zemědělského podniku. Jako první jsem analyzovala současné ocenění zásob ve firmě, které se nezměnilo již od roku 1997.

V živočišné výrobě jsem provedla kalkulaci jednoho kilogramu živé hmotnosti telete. Použila jsem kalkulační metodu odečítací. Nejprve jsem zjistila přímé náklady, které patří telatům. Vnitropodnikové náklady a výrobní režii jsem musela rozvrhnout, jako rozvrhovou základnu jsem zvolila krmné dny. U správní režie jsem zvolila dvoustupňové rozvržení nákladů. V prvním stupni jsem rozpustila náklady mezi jednotlivá střediska, ve druhém stupni na krmné dny. Sečtením všech nákladů jsem zjistila celkové náklady. Poté jsem odečetla vedlejší výrobky, tj. chlévskou mrvu a močůvku. Vydělením celkových nákladů s celkovou živou hmotností jsem zjistila vlastní náklady na jedno kilo živé hmotnosti telete.

Při zjišťování vlastních nákladů v rostlinné výrobě, jsem postupovala téměř stejně jako v živočišné výrobě, jen jako rozvrhovou základnu jsem zvolila přímé mzdy. V rostlinné výrobě jsem použila jak metodu odečítací, tak i metodu rozčítací. U metody odečítací jsem musela ocenit vedlejší výrobek na základě obsahu živin, který jsem pak odečetla od celkových nákladů. Tím jsem zjistila náklady na hlavní výrobek. U metody rozčítací jsem použila koeficienty stanovené na základě poměru krmné hodnoty zrna a slámy. Pomocí koeficientů jsem rozpočítala vlastní náklady na zrno i na slámu. Dále jsem tyto náklady rozpočítala na jednu tunu zrna.

Protože vlastní náklady na oceňované zásoby vycházely příliš vysoké, tak jsem rozpočítala dotace na kalkulační jednici, abych zjistila, jak vysoké jsou vlastní náklady s přihlédnutím k dotacím.

RESUMÉ

Ich habe mein Praktikum in der Agrargenossenschaft ABC A. G. ausgeübt. Ich habe die Bachelorarbeit über das Thema Kalkulation geschafft. Die Unterlage habe ich in der Agrargenossenschaft ABC A. G. gewonnen. Ich habe Literatur durchstudiert und wichtige Informationen gewonnen.

Die eigene Arbeit ist auf zwei Teile geteilt. Der erste ist theoretisch und der zweite ist praktisch.

Der theoretische Teil beschreibt viel Begriffe z. B. die Kosten, die Zuteilung der Kosten, die Kalkulation, das Kalkulationssystem und die Dotation.

Ich beschreibe in dem praktischen Teil zuerst die Agrargenossenschaft ABC A. G. Ich beschreibe die Organisationsstruktur in der Gesellschaft und Herstellungsprogramm. Die Unterlagen habe ich aus der Gewinn und Verlustrechnung der Agrargenossenschaft gewonnen. Im praktischen Teil habe ich mich mit der Analyse der Kosten befasst. Ich habe die Kalkulation der Kosten geschafft. Zuerst musste ich die Kosten auf den Direktkosten und den Gemeinkosten verteilen. Zum Schluss habe ich die Schlussfolgerungen und die Empfehlungen formuliert.

Ich empfehle der Agrargenossenschaft ABC A. G. diese Kalkulation. Ich glaube, dass sie in der Zukunft ein Beitrag für die Agrargenossenschaft wird.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] VYSUŠIL, J. Optimální cena – odraz správné kalkulace. Praha : PROFESS, 1995. 108 s. ISBN 80-85235-17-X.
- [2] HRADECKÝ, M., LANČA, J., ŠIŠKA, L. Manažerské účetnictví. 1. vyd. Praha : GRADA Publishing, 2008. 264 s. ISBN 978-80-247-2471-3.
- [3] KRÁL, B., HOLÍNSKÁ, E., MISTERKOVÁ, J., POSPÍŠILOVÁ, M. Nákladové účetnictví. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. 315 s. ISBN 80-7079-058.
- [4] KRÁL, B. Manažerské účetnictví. 2. vyd. Praha : Management Press, 2008. 622 s. ISBN 978-80-7261-141-6.
- [5] HUNČOVÁ, M. Manažerské účetnictví : základy. 2. vyd. Ostrava : MIRAGO, 2007. 125 s. ISBN 80-86617-34-3.
- [6] FIBÍROVÁ, J., ŠOLJAKOVÁ, L., WAGNER, J. Nákladové účetnictví. 3. vyd. Praha : Nakladatelství Oeconomica, 2005. 360 s. ISBN 80-245-0746-3.
- [7] HURTA, J., BÍLEK, L., POPESKO, B. Manažerské účetnictví. 1. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2002. s. ISBN 80-7318-094-4.
- [8] MACÍK, K. Jak kalkulovat podnikové náklady. Ostrava : MONTANEX, 1994. 125 s. ISBN 80-85780-16-X.
- [9] NEPLECHOVÁ, M., NOVÁK, J. Účetnictví a kalkulace nákladů v zemědělství. Praha : Bilance, 1996. 285 s.
- [10] NEPLECHOVÁ, M. Účetnictví zemědělského podniku. 1. vyd. Brno : ANAG, 2005. 183 s. ISBN 80-7263-283-3.
- [11] POLÁČKOVÁ, Jana. *Metodika kalkulací nákladů a výnosů v zemědělství* [online]. Praha : ÚZEI, 2010 [cit. 2011-04-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.uzei.cz/left-menu/publikacni-cinnost/metodiky/Methodika-kalkulace.pdf>>. ISBN 978-80-86671-75-8.
- [12] VALDER, A. Účetnictví pro podnikatele v zemědělství. 1. vyd. Praha : ASPI, 2008. 392 s. ISBN 978-80-7357-388-1.
- [13] SZIF [online]. 2010 [cit. 2011-04-12]. Příručka pro žadatele 2010. Dostupné z WWW:

<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fsaps%2F01%2F1300959483113.pdf>.

[14] Český svaz chovatelé masného skotu [online]. 1991 [cit. 2011-04-16]. Zásady, kterými se poskytují podmínky pro získání dotace. Dostupné z WWW: <http://www.cschms.cz/DOC_DOTACE_formulare/154_Zasady_-_dotace_2010.pdf>.

[15] Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a. s. [online]. 2006 [cit. 2011-04-04]. Podpora pojištění. Dostupné z WWW: <<http://www.pgrlf.cz/pojisteni/podpora.php#b3>>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

KD Krmný den

RV Rostlinná výroba

ŽV Živočišná výroba

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Organizační struktura podniku [Zdroj: vlastní]	28
Obr. 2. Struktura zaměstnanců [Zdroj: vlastní]	30
Obr. 3. Celkové náklady [Zdroj: vlastní]	32

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Struktura zaměstnanců [Zdroj: vlastní]	29
Tab. 2. Celkové náklady [Zdroj: vlastní]	32
Tab. 3. Přímé náklady [Zdroj: vlastní]	33
Tab. 4. Přímé mzdy [Zdroj: vlastní]	33
Tab. 5. Vnitropodnikové náklady [Zdroj: vlastní]	34
Tab. 6. Výrobní režie [Zdroj: vlastní]	34
Tab. 7. Hmotnostní přírůstky podle čtvrtletí [Zdroj: vlastní]	36
Tab. 8. Přímý materiál [Zdroj: vlastní]	39
Tab. 9. Přímé mzdy [Zdroj: vlastní]	40
Tab. 10. Ostatní přímé náklady a služby [Zdroj: vlastní]	41
Tab. 11. Celkové náklady na telata [Zdroj: vlastní]	44
Tab. 12. Přímý materiál [Zdroj: vlastní]	45
Tab. 13. Přímé mzdy [Zdroj: vlastní]	45
Tab. 14. Ostatní přímé náklady a služby [Zdroj: vlastní]	46
Tab. 15. Celkové náklady na ječmen [Zdroj: vlastní]	47

SEZNAM PŘÍLOH

P I Rozvaha

P II Výkaz zisku a ztráty

PŘÍLOHA P I: ROZVAHA

ROZVAHA v plném rozsahu

Obchodní firma nebo
jiný název účetní jednotky

Minimální závazný výčet informací podle
vyhlášky č. 500/2002 Sb., 469/2008 Sb.

Ke dni **31.12.2010**
(v tisících Kč)

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště

Účetní jednotka doručí účetní závěrku
současně s doručením daňového
příznání za daň z příjmu 1× příslušnému
finančnímu úřadu

Rok	Měsíc	Číslo
2010	12	

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. Období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63) = ř. 67	001	151145	-52660	98485	90868
A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	002	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	003	122206	-52660	69546	63623
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 až 12)	004	2742	-1298	1444	1761
B. I.	1. Zřizovací výdaje	005	0	0	0	0
	2. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006	0	0	0	0
	3. Software	007	0	0	0	0
	4. Ocenitelná práva	008	2742	-1298	1444	1761
	5. Goodwill (+/-)	009	0	0	0	0
	6. Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	0	0	0	0
	7. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0	0
	8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	013	119369	-51362	68007	61767
B. II.	1. Pozemky	014	18351	0	18351	17379
	2. Stavby	015	38138	-11528	26610	27132
	3. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	53966	-34551	19415	13243
	4. Pěstitelské celky trvalých porostů	017	0	0	0	0
	5. Dospělá zvířata a jejich skupiny	018	8228	-5283	2945	3880
	6. Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	0	0	0	0
	7. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	583	0	583	133
	8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	103	0	103	0
	9. Oceňovací rozdíly k nabytému majetku (+/-)	022	0	0	0	0
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	023	95	0	95	95
B. III.	1. Podíly v ovládaných a řízených osobách	024	0	0	0	0
	2. Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025	0	0	0	0
	3. Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026	95	0	95	95
	4. Půjčky a úvěry - ovládající a řídicí osoba, podstatný vliv	027	0	0	0	0
	5. Jiný dlouhodobý finanční majetek	028	0	0	0	0
	6. Nedokončený dlouhodobý finanční majetek	029	0	0	0	0
	7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030	0	0	0	0

Označení a	A K T I V A b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. Období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	031	27842	0	27842	25592
C. I.	Zásoby (ř. 33 až 38)	032	13938	0	13938	14761
C. I.	1. Materiál	033	259	0	259	219
	2. Nedokončená výroba a polotovary	034	2076	0	2076	2087
	3. Výrobky	035	5504	0	5504	6940
	4. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	036	6099	0	6099	5515
	5. Zboží	037	0	0	0	0
	6. Poskytnuté zálohy na zásoby	038	0	0	0	0
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)	039	0	0	0	0
C. II.	1. Pohledávky z obchodních vztahů	040	0	0	0	0
	2. Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	041	0	0	0	0
	3. Pohledávky - podstatný vliv	042	0	0	0	0
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	043	0	0	0	0
	5. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044	0	0	0	0
	6. Dohadné účty aktivní	045	0	0	0	0
	7. Jiné pohledávky	046	0	0	0	0
	8. Odložená daňová pohledávka	047	0	0	0	0
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	048	13404	0	13404	9697
C. III.	1. Pohledávky z obchodních vztahů	049	5653	0	5653	8281
	2. Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	050	0	0	0	0
	3. Pohledávky - podstatný vliv	051	0	0	0	0
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	052	0	0	0	0
	5. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	053	0	0	0	0
	6. Stát - daňové pohledávky	054	282	0	282	125
	7. Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	513	0	513	439
	8. Dohadné účty aktivní	056	6672	0	6672	658
	9. Jiné pohledávky	057	284	0	284	194
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	058	500	0	500	1134
C. IV.	1. Peníze	059	143	0	143	50
	2. Účty v bankách	060	357	0	357	1084
	3. Krátkodobé cenné papíry a podíly	061	0	0	0	0
	4. Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	062	0	0	0	0
D.	Časové rozlišení (ř. 64 + 65 + 66)	063	1097	0	1097	1653
D. I.	1. Náklady příštích období	064	1097	0	1097	1653
	2. Komplexní náklady příštích období	065	0	0	0	0
	3. Příjmy příštích období	066	0	0	0	0

Označení	PASIVA	Číslo řádku	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
a	b	c	1	2
	PASIVA CELKEM (ř. 68 + 86 + 119) = ř. 001	067	98485	90868
A.	Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 79 + 82 + 85)	068	71701	57512
A. I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	069	30108	30133
A. I.	1. Základní kapitál	070	30872	30872
	2. Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	071	-764	-739
	3. Změny základního kapitálu (+/-)	072	0	0
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 78)	073	17	17
A. II.	1. Emisní ážio	074	0	0
	2. Ostatní kapitálové fondy	075	17	17
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	076	0	0
	4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností (+/-)	077	0	0
	5. Rozdíly z přeměn společností	078	0	0
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 80 + 81)	079	6719	6422
A. III.	1. Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	080	5200	4900
	2. Statutární a ostatní fondy	081	1519	1522
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 83 + 84)	082	19993	18260
A. IV.	1. Nerozdělený zisk minulých let	083	19993	18260
	2. Neuhrazená ztráta minulých let (-)	084	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-) (ř. 01 - 69 - 73 - 79 - 82 - 86 - 119) = ř. 60 v ýkaz zisků a ztrát v plném rozsahu	085	14864	2680
B.	Cizí zdroje (ř. 87 + 92 + 103 + 115)	086	26784	33356
B. I.	Rezervy (ř. 88 až 91)	087	8250	12000
B. I.	1. Rezervy podle zvláštních právních předpisů	088	8250	12000
	2. Rezerva na důchody a podobné závazky	089	0	0
	3. Rezerva na daň z příjmů	090	0	0
	4. Ostatní rezervy	091	0	0
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 93 až 102)	092	2904	3024
B. II.	1. Závazky z obchodních vztahů	093	965	1415
	2. Závazky - ovládající a řídicí osoba	094	0	0
	3. Závazky - podstatný vliv	095	0	0
	4. Závazky ke společníkům, členům družstva a účastníkům sdružení	096	0	0
	5. Dlouhodobé přijaté zálohy	097	0	0
	6. Vydané dluhopisy	098	0	0
	7. Dlouhodobé směnky k úhradě	099	0	0
	8. Dohadné účty pasivní	100	0	0
	9. Jiné závazky	101	0	0
	10. Odložený daňový závazek	102	1939	1609

Označení	PASIVA	Číslo řádku	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
a	b	c	1	2
B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 104 až 114)	103	8163	7997
B. III.	1. Závazky z obchodních vztahů	104	3175	4830
	2. Závazky - ovládající a řídicí osoba	105	0	0
	3. Závazky - podstatný vliv	106	0	0
	4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	107	9	295
	5. Závazky k zaměstnancům	108	852	885
	6. Závazky za sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	109	442	451
	7. Stát - daňové závazky a dotace	110	3131	1025
	8. Krátkodobé přijaté zálohy	111	0	0
	9. Vydané dluhopisy	112	0	0
	10. Dohadné účty pasivní	113	374	408
	11. Jiné závazky	114	180	103
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 116 až 118)	115	7467	10335
B. IV.	1. Bankovní úvěry dlouhodobé	116	2578	5899
	2. Krátkodobé bankovní úvěry	117	4889	4436
	3. Krátkodobé finanční výpomoci	118	0	0
C.	Časové rozlišení (ř. 120 až 121)	119	0	0
C. I.	1. Výdaje příštích období	120	0	0
	2. Výnosy příštích období	121	0	0

PŘÍLOHA P II: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Obchodní firma nebo
jiný název účetní jednotky

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Minimální závazný výčet
informací podle vyhlášky č.
500/2002 Sb

Ke dni **31.12.2010**
(v tisících Kč)

Účetní jednotka doručí účetní
závěrku současně s
doručením daňového přiznání
za daň z příjmu 1×
příslušnému fin. Úřadu

Rok	Měsíc	IČO
2010	12	

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	01	0	213
A.	Náklady vynaložené na prodej zboží	02	0	213
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	03	0	0
II.	Výkony (ř. 05 + 06 + 07)	04	48181	54404
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	47425	51118
II. 2.	Změna stavu v zásob v vlastní činnosti	06	-863	837
II. 3.	Aktivace	07	1619	2449
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	08	39622	38434
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09	26814	26627
B. 2.	Služby	10	12808	11807
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	8559	15970
C.	Osobní náklady	12	17389	16868
C. 1.	Mzdové náklady	13	12483	12281
C. 2.	Odměny členů orgánů a společnosti družstva	14	420	420
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	4410	4123
C. 4.	Sociální náklady	16	76	44
D.	Daně a poplatky	17	1122	852
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	9977	8332
III.	tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	25165	1209
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	24791	1084
III. 2.	Tržby z prodeje materiálu	21	374	125
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálů (ř. 23 + 24)	22	990	603
F. 1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	990	499
F. 2	Prodaný materiál	24	0	104
G.	Změna stavu v rezervách a opravných položkách v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období (+/-)	25	-3750	-3859
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	11628	18019
H.	Ostatní provozní náklady	27	872	8568
V.	Převod provozních výnosů	28	0	0
I.	Převod provozních nákladů	29	0	0
*	Provozní výsledek hospodaření [ř. 11-12-17-18+19-22-(+/-25)+26-27+(-28)-(-29)]	30	18752	3834

Označení a	T E X T b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31	0	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32	0	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 33 až 36)	33	20	149
VII. 1.	Výnosy z podílů ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34	20	149
VII. 2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35	0	0
VII. 3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	0	0
K.	Náklady finančního majetku	38	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40	0	0
M.	Změna stavu u rezerv a opravných položek ve finanční oblasti (+/-)	41	0	0
X.	Výnosové úroky	42	128	186
N.	Nákladové úroky	43	454	663
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	1	0
O.	Ostatní finanční náklady	45	178	147
XII.	Převod finančních výnosů	46	0	0
P.	Převod finančních nákladů	47	0	0
*	Finanční výsledek hospodaření [(ř. 31 - 32 + 33 + 37 - 38 + 39 - 40 - (+/- 41) + 42 - 43 + 44 - 45 + (-46) - (-47)]	48	-483	-475
Q.	Daň z příjmu za běžnou činnost	49	3405	679
Q. 1.	- splatná	50	3074	671
Q.2.	- odložená	51	331	8
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	14864	2680
XIII.	Mimořádné výnosy	53	0	0
R.	Mimořádné náklady	54	0	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56 + 57)	55	0	0
S. 1.	- splatná	56	0	0
S. 2.	- odložená	57	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53 - 54 - 55)	58	0	0
W.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníků (+/-)	59	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	14864	2680
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	61	18269	3359

Sestaveno dne: 28.2.2011	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky Akciová společnost	Předmět podnikání Zemědělství